

1944-05-27

AFSENDER

Johannes Larsen

MODTAGER

Christa Knuth

FAKTA

Dokumenttype:

Brev

Sprog:

Da

Dateringsbegrundelse:

Datoen er skrevet øverst s. 1

Generel kommentar:

Under 2. verdenskrig måtte de rejsende over Storebælt underkaste sig en udstrakt kontrol.

Tilstrømningen blev reguleret ved udstedelse af særlige 'adgangstegn', der skulle bæres synligt, og inden man gik ombord, blev man visiteret af politiet (Danmarks Jernbanemuseum https://www.google.com/search_sca_esv=df9114d5be7f4ca8&sca_upv=1&rlz=1C1GCEB_enDK974DK974&xsrf=ACQVn0986YKBr0RghJP_hMkV86mTMjBMvw:1713168089553&q=%22adgangstegn%22+storeb%C3%A6ltsf%C3%A6rgen&sa=X&ved=2ahUKEwiN-Ku74MOFAxVjQvEDHZH-BtgQ5t4CegQIlxAB&biw=1536&bih=703&dpr=1.25).

Det vides ikke, hvem frk. Kjær var.

Som hævn for likvideringen af stikkere Harald Emil Sørensen blev bankdirektør Henning Hoffmann 26. maj 1944 forsøgt myrdet, da han var på vej ind på domhuset i Odense, men han overlevede attentatet. En time senere blev trælasthandler N.H. Hein myrdet, mens han opholdt sig på sit kontor i Østergade. Drabet blev begået af Walther Gläsner og Fritz Himmel samtidig med at begravelsen af Harald Emil Sørensen fandt sted. (<https://www.lexabc.dk/87/clearingmord>).

I maj 1944 blev Fyens Stiftidendes bygning på Graabrødre Plads bombsprængt. Det tyske terrorkorps, Petergruppen, stod bag. Episoden er nævnt i andre breve - blandt andet et skrevet af Else Larsen, hvis forældres lejlighed blev ramt.

Schalburgkorpset, opkaldt efter

Christian Frederik von Schalburg, leder af Frikorps Danmark, var et korps af danskere i tysk militærtjeneste under besættelsen (Wikipedia april 2024).

Afsendersted:
Kerteminde

Afsenderinfo (lakstempel, adresse m.m.):
Bynavnet er skrevet øverst s. 1

Modtagersted:
Knuthenborg pr. Bandholm

Modtagerinfo (udskrift, tilskrift m.m.):
Adressen er skrevet på kuverten

Omtalte personer:
Thora Cohn
Gonny Egeberg Jørgensen
Else Larsen
Jeppe Larsen
Ane Talbot

Arkivplacering:
Brevet er i privateje

Trykt udgave:
Nej

Proveniens:
Brevet ejes af en efterkommer af
Christa Knuth

DOKUMENTINDHOLD

Johannes Larsen kom godt hjem, men han havde glemt, at man skulle have adgangskort til Storebæltsfærgen. Han slap dog med skrækken. Larsen har gæslinger og ællinger.

Frk. Kjær havde ikke råd til at give 300 kr. for akvarellen, og hun fik den for 150.

Larsen returnerer (rationerings)mærker.

Ruderne i Elses forældres lejlighed er smadret, da Fyns Stiftstidende blev bombet. En bankdirektør og en trælasthandler er blevet skudt som hævn for likvideringen af en stikker.

TRANSSKRIFTION

[Håndskrevet på kuvertens forside:]

Fru Lensgrevinde

Chr. Knuth

Knuthenborg

Bandholm.

[I brevet:]

Kjerteminde 27 Maj 1944.

Kære Grevinde! Glædelig Pintse!

Jeg kom godt hjem i Gaar, men der var Held i det, jeg havde nemlig glemt at der var noget der hedder Adgangskort til Færgen og blev stoppet da jeg skulde ind og visiteres. Har De Færebillet? blev jeg spurgt og da jeg lukkede min Pung op, blev der straks sagt Værsgo! Mens jeg sad og spiste den medbragte Madpakke i Rygesalonon lagde jeg Mærke til at alle Passagerer gik omkring med et grønt Mørke og spurgte min Sidemand, hvad det betød, det var Adgangstegnet, og da jeg bemærkede at saadan et havde jeg ikke, svarede Vedkommende at saa havde jeg været usædvanlig heldig. Der gik nu et Lys op for mig. Da jeg lukkede min Pung op havde Kontrolløren straks faaet Øje paa min Garantiseddel der tilfældigvis havde nøjagtig samme grønne Farve som Adgangstegnet. Hvis jeg var bleven stoppet skulde jeg have gaaet i Korsør til om Aftnen. Alt staar godt til her. Der er 3 raske Gæslinger, der kun har den Fejl at de føler sig mere knyttet til Mennesker end Gæs, hvis Aarsag Forældrene særlig Moderen efter Haanden har mistet Interessen for dem. I Gaar kom den anden Graaand med 8 raske Ællinger mærkelig nok er de 2 helt gule og bliver altsaa hvide, det rigtige Vejr til dem i Dag 23° og sløret Solskin og stille. Frk Kjær ringede i Morges og meldte at hun havde faaet Akvarellen, men at Du havde glemt at sige hende Prisen, hun lød temmelig rystet da jeg sagde 300, mere end 150 havde hun ikke Raad til og Piben havde der

været budt hende 1000 Kr for. Det endte med at jeg lod hende faa den for 150 under Løfte af ikke at sige det til nogen. Jeg vedlægger nogle Mærker der i Dag er kommen tilbage fra Knuthenborg + de Byttemærker Frk. Egeberg forsynede mig med og som jeg ikke fik Brug for paa Grund af Smørrebrødspakken. Tak for Laan! Da jeg kom hjem i Gaar var Else i Odense i Anledning af at alle Ruderne i hendes Forældres Lejlighed var røget paa Grund af Schalburgfolkene havde bombet Fyens Stifttidendes Ejendom skraas overfor. De havde desuden sprængt 3 Forretninger i Kongensgade og skudt en Bankdirektør og en Trælasthandler, altsammen fordi der Dagen før var aflivet en Stikker, den Portner vi læste om i Toget. Mange Hilsner og Tak for sidst. Jeg skal ogsaa hilse fra Else, Puf og Børnene Din hengivne JL.

KILDER TIL DANSK KUNSTHISTORIE

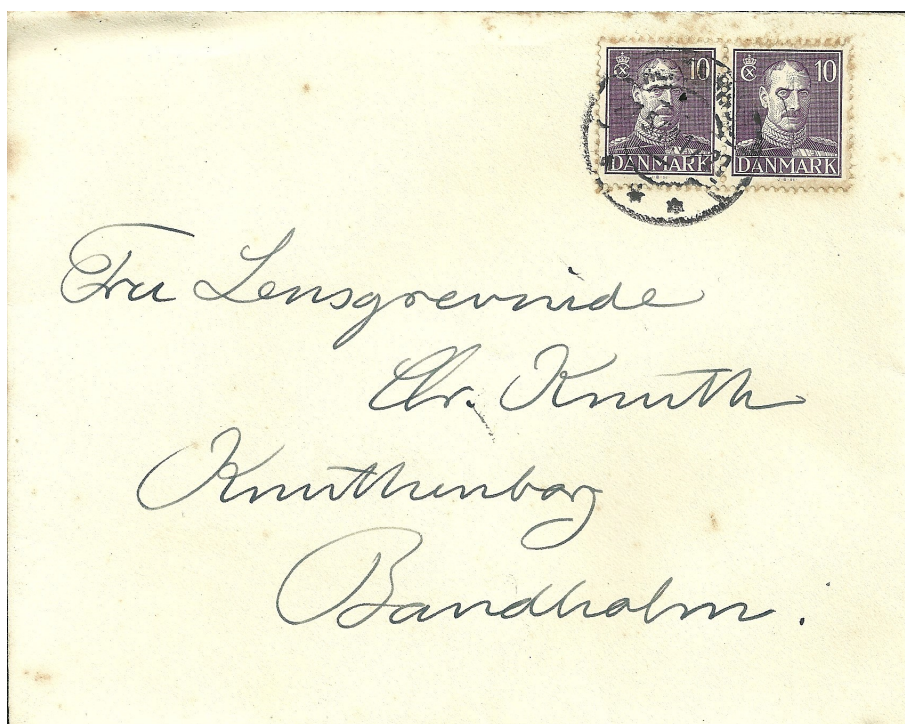
NY CARLSBERGFONDET

OMTALTE VÆRKER

Johannes Larsen har solgt en akvarel til frk. Kjær. Det er uklart, hvad der menes med, at hun var blevet budt 1000 kr. for "Piben".

KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET

Rygeterrinde 27 Mj 1944.

Kære Grønde! Glædelig Püntse!
Jeg kom gæstlyst hjem: Gaar, men der var Hælle
i det, jeg havde nemlig glemt at der var noget
der hedde Adgangskort til Tøgen, blev stoppet
da jeg skulde ind og rulle. Her de Pøgelstet?
blev jeg spurgt og da jeg sagde ja og hkkede mine
Pung op, blev der straks sagt Tøge! Men
jeg sad og spjste den medbragte Mad: Ryge.
Salonen lagde jeg alle de Tøge
gik ombord med et godt Møde og spjste
min Tidsskrift hvad die betød, det var
Adgangslyst, og da jeg bemærkede at saadan
et havde jeg ikke svarede Vedkommende
at saa havde jeg været usædventig heldig.
Der gik nu et Lys op for mig. Da jeg havde
de mine Pung op havde Kontrolleren straks
paat sig min Garantiseddel der
tilfældigvis havde staaet sammen med
Farsen som Adgangslyst. Hvijs var den
stoppet skulde jeg have gaad: Løst til
en Tøge. Alt eton godt tilke. Der
er Braade Gæstlyst, der kan have den Fyld
at de for sig mere benyttet til Mændenes
end Gæstlyst staaer Tøgelstene særlig
Møderne og de staaer for mistet
Indvæsen for dem. I Gæstlyst kan den

anden Gaarant med. 8 ooster Alling
mæltig rok er de 2 hull gule & hvor alto-
vride; det mistige Væ til dem. Dag
23° og stovet Solskin & stille. For Kyar
ringde i Morges & medte at hun havde
faaet Akvarellen men at du havde glemt
at sige hende Prisen, hun lod temmelig
rygtel da du sagde 300, mere end 150 har-
de hun ikke Raad til & Tiben havde det
sagt hende hende 1000s for. dit endte
med at du lod hende faa den for 150
under Loftet af ikke at sige dit til Mogen.
Je vedlagge nogle Maerke: Dag et
Kammer tilbag fra Kruuthemborg
& de Byttevarer. For Egeberg for gunde
mig med & egen af ikke til Borg for paa
Grund af Smørbrødsindtæ. Lad for
Saar! Dag kan hjer i Gaar var Else
i Odense: Anledning af at alle Rendene
i hendes Dødsbedes Leglighed var rigt
paa Grund af at Schætzepalkene havde
kommet Tyens Stifttidens Egendoms
overfor. De havde disceden
opraant 3 Forretninger i Kongensgade
& stude en Bandedrækt & en Døe.
Levthandte altsammen fordi de
Dagur for var aflivet en Hæder
den Portner vi lede om i Dag.
Marie Hjørn & Tak for lidt. Je skal ogsaa
tilse paa Else, Prof. Brønne. I in tionsione J.L.